

Allah’a yaklaşmak: Kurban

Abdullah Bey: ***“Kurban Bayramında kurban kesmenin önemi üzerinde durur musunuz?”**

Kurbanın özünde Cenâb-ı Allah’a bir şey adayarak Allah’a yaklaşma vardır. Cenâb-ı Allah’a ilk kurbanı Hazret-i Âdem’in (as) ilk çocuklarından Habil ile Kâbil adanmışlar ve Habil bir koyun, Kâbil ise bir deste buğday takdim etmişlerdi. Kur’ân bu olayı şöyle anlatır: “Onlara, Âdem’in iki oğlunun haberini gerçek olarak anlat: Hani birer kurban takdim etmişlerdi de birisinden kabul edilmiş, diğerinden ise kabul edilmemişti. (Kurbanı kabul edilmeyen kardeş, kıskançlık yüzünden), ‘And olsun seni öldüreceğim’ dedi. Diğer de ‘Allah ancak takva sahiplerinden kabul eder’ dedi.”¹

Daha sonra yine bir gün; Hazret-i İbrahim Aleyhisselâm çok ağır bir imtihana tâbi tutularak oğlunu Allah’a kurban etmesi emrini aldı. Zilhicce’nin sekizinci günüydü ve rüyasında oğlunu Allah’a kurban ediyordu. Bu rüyanın sadık bir rüya olup olmadığını araştırırken, Zilhicce’nin dokuzuncu günü aynı rüyayı tekrar gördü. Zilhicce’nin onuncu günü (Kurban Bayramının birinci günü), üçüncü defa aynı rüyayı görünce bunun bir vahiy olduğunu anladı. Cenâb-ı Hak bu emrini kesin bir şekilde bir defada indirmemiş, arka arkaya rüyalarla Hazret-i İbrahim’i (as) psikolojik olarak buna hazırlamıştı. Bu emre Hazret-i İsmail de (as) teslim olmuştu.

Kur’ân’ı dinleyelim: “(Hazret-i İsmail:) Babacığım! Emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulursun, demişti. Her ikisi de teslim olup, onu alnı üzerine yatırınca: Biz ona: ‘Ey İbrahim!’ diye seslendik. Rüyayı gerçekleştirdin. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Bu, gerçekten, çok açık bir imtihandır. Biz, oğluna bedel ona büyük bir kurban verdik. Geriden gelecekler arasında ona (iyi bir nâm) bıraktık: ‘İbrahim’e selâm!’ dedik. Biz iyileri böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o, bizim Mü’min kullarımızdandır.”²

Gerisi malûm. Hazret-i İbrahim (as) Cebrail’in indirdiği koçu Zilhicce’nin onuncu günü kurban ediyor. Böylece Zilhicce’nin onuncu günü kurban kesmek bir İbrahim Aleyhisselâm sünneti olarak sabit kılınıyor. Ve koçla beraber Cenâb-ı Hakk’ın sırf nimet için rahmet hazinesinden indirdiği dişili erkekli sekiz hayvanı³ kurban bayramlarında kurban etmek Allah’ın bir emri olarak dinimizde teşrî kılınıyor. Bu sekiz hayvan, Üstad Bedüzzaman Hazretlerinin ifade buyurduğu gibi, etinden kılına, boynuzundan bağırsaklarına, sütünden gübresine her yönüyle nimet olan dişili erkekli koyun, keçi, sığır, manda ve devedir.⁴

Kurban ibadetinin hemen sonrasına bakalım: İnsanlara, dostlara, komşulara, fakir ve fukaraya ikram etmek ve böylece toplum fertleriyle kaynaşmak ne eşsiz bir sosyal davranıştır. Diğer milletlerin imrendiği ve bir benzerinin görülmediği kadar toplumu birleştiren sınırsız bir ibadet.

Öyle ki, insanlara gönlümüzü açıyoruz. İkram ediyoruz. İkramlarını kabul ediyoruz. Yüzümüzden gülümsemeler eksik olmuyor. Dargınlık ve kırgınlıkları geçmişin derin derelerinde bırakıyoruz. Bu gün ve bu günden sonra barışıyoruz. Ve artık, hep barışta kalıyoruz. Resûlullah Efendimiz'in (asm); "İman etmedikçe Cennet'e giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe tam îman etmiş olamazsınız! Yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz bir şeyi size haber vereyim mi? Aranızda selâmı yayınız!"5 hadisi kulaklarımızda bir kez daha çınlıyor! "İman" ve "sevgi" gibi birbirinin vazgeçilmez iki iksirini kurban bayramında idrak ediyoruz. Sevgide Cemal tecellîsine şahit oluyoruz.

Kurbanlık hayvanı aldıktan sonra bakımını iyi yapmak, aç ve susuz bırakmamak, onu sevmek sünnettir. Kesime götürürken hayvana vurmamak, incitmemek, korkutmamak, sürüklememek; bilakis şefkatli davranmak ve eziyet etmemek sünnettir. "Hayvanı gâyet güzel kesin. Kim hayvan kesecekse, bıçağını iyi bilesin. Hayvanı da bir an önce keserek rahatlatınsın"6 hadîsinin emriyle, bıçağı önceden bilemiş olmak, kesimde keskin bıçak kullanmak sünnettir. Hayvanı kesim yapılacak yere ayağından tutarak sürüklemek ve acı vererek götürmek mekruhtur. Keserken eziyet vermek, kör bıçak kullanmak, hayvanı yatırdıktan sonra bıçak bilemeye gitmek mekruhtur. Sünnet olan, bu esnada hayvana azamî müşfik ve sevecen davranmaktır. Cenâb-ı Hakk'ın Cemal sıfatını bir kez de bu adaba riâyetle idrak ederiz.

Dipnotlar:

- 1- Mâide Sûresi: 27
- 2- Sâffât Sûresi: 100-111
- 3- Zümer Sûresi: 6
- 4- Lem'alar, s. 368
- 5- R. Sâlihîn, 377
- 6- Müslim, Sayd, 57